

Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In quâ tractatur de Augustissimo Eucharistiæ Sacramento, ac Sacrificio
Missæ, ...

Bosco, Jean a

Lovanii, 1667

Concl. V. Semper validè, Sæpè etiam licitè, plures Sacerdotes simul
consecrant eandem hostiam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73377](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73377)

in Ecclesia Catholica utrumque non licet iterari. Nam si quando ex ipsa parte venientes etiam Præpositi pro bono pacis correcto scismaticis errore suscepti sunt: & si visum est, opus esse, ut eadem officia gererent, quæ gerebant, non sunt rursus ordinandi: sed sicut Baptismus in eis, ita Ordinatio mansit integra, quia in præcissione fuerat vitium, quod unitatis pace correctum est, non in Sacramento, quæ ubique sunt, vera sunt. Hæc Divus Augustinus supra, de quibus nefas est dubitare.

Equidem dubitasse videtur Magister 4. dist. 13. de veritate nostræ Conclusionis dicens: Illi qui excommunicati sunt, vel de hæresi manifestè notati, non videntur hoc Sacramentum (Eucharistiam intelligit) posse consecrare, licet Sacerdotes sint.

Sed non est audiendus, ut manifestum arbitror ex jam dictis, si per ly Possit consecrare, intelligat consecrationem validam; secus si licitam tantum. Constat profectò nimis multa requiri ad consecrationem licitam, quæ non sunt necessaria ad consecrationem validam.

Rogas, quemam illa sint? Respondeo cum Scoto supra n. 7. Omnia possunt reduci ad tria, loquendo de illis, quæ non requiruntur ad simpliciter posse: quia vel ista requiruntur ex parte Ministri, vel loci, vel temporis. Ex parte ministri sunt in duplici differentia, quedam sunt amotiones impedimentorum & quedam appositiones convenientium seu idoneorum.

Porro impedimenta sunt, vel culpa tantum, vel pœna tantum, vel nec culpa, nec pœna. De impedimento culpæ, quomodo scilicet existens in peccato mortali non potest ordinatè consecrare, dictum est disp. 1. de Sacramentis in genere sect. 7. conclus. 11. de impedimento autem quod nec est culpa, nec pœna, scilicet cum quis non est jejunos jejunio naturæ, egimus disp. 4. sect. 11. conclus. 2. & sequentibus.

Restat ergo hic præcisè videre de impedimento, quod est pœna canonica quæ secundum Scotum, est aliqua prohibitio actus exercendi, vel gradus recipiendi qui alias competeret non prohibito. Huiusmodi autem pœna (prosequitur Doctor) multa sunt non fundata super aliquam panam vel defectum naturalem ut degradatio, irregularitas, excommunicatio maior, suspensio ab executione eorum, quæ sunt Ordinis, simonia, infamia, & quedam alia huiusmodi ad ista reducibilia, ut sub infamia potest contineri esse publicum peccatorem, quod continet multa, scilicet publicum formicarium, publicum usurarium & huiusmodi.

Aliquæ autem pœna canonica fundantur super defectus naturales: non enim voluit Ecclesia quascumque personas defectuosas ministrare in altari: & merito, quia in veteri Lege Levit. 21. ponitur lex homini, qui habuerit maculam, quod non offerret Deo suo panem, nec accedat ad ministerium eius.

Isti autem defectus sunt, in quibus esset scandalum pusillorum, si taliter defectuosus in naturalibus

ministraret; & rationabiliter; quia quicquid sine peccato mortali potest dimitti, vitandum est; si exercitio eius oritur scandalum pusillorum: tale scandalum oriretur si notabiliter defectuosus in naturalibus, ut mutilati, vel horribili infirmitate visum, ut leprâ & huiusmodi, ministraret in altari.

Ideo Ecclesia rationabiliter talibus defectibus naturalibus adiunxit pœnas canonicas, scilicet prohibitiones ministrandi propter reverentiam Sacramenti & ad vitandum scandalum pusillorum. Et istæ prohibitiones patent in canone dist. 25. & extra de corpore vitiatis.

Concludit Scotus supra n. 8. Requiritur ergo in ordinatè consecrante (Eucharistiam) ablatio omnium horum impedimentorum: quia habens quodcumque istorum si consecrat, facit contra prohibitionem Ecclesiæ, & per consequens non ordinatè.

Secundum requisitum ex parte ministri (prosequitur Doctor n. 9.) est appetitio convenientium, scilicet ornamentorum, ut habetur de Consec. dist. 1. cap. Vestimenta. dicitur ibi quod vestimenta Ecclesiæ quibus Deo ministratur, debent esse sacra, & honesta, quibus in aliis usibus non debent uti, quam in Ecclesiasticis, & Deo dignis officiis.

Quæ autem sint hæc indumenta, exponit Innocentius de Officio Missæ parte 1. cap. 10. Sunt, inquit, sex indumenta communia Episcopis, & Presbyteris, scilicet amictus, alba, cingulum, stola, manipulus, & planeta. Sed de his plura in sequentibus, ubi de celebratione Missæ; prout etiam de requisitis ex parte loci vel temporis.

Solum hic quero, an licitè plures Sacerdotes simul consecrent eandem hostiam, & Respondeo:

CONCLUSIO V.

Semper validè, sæpè etiam licitè, plures Sacerdotes simul consecrant eandem hostiam.

DE prima parte vide dicta disp. 2. de Baptismo sect. 5. concl. 5. Nam quod attinet ad valorem Sacramenti, quæ plurium simul eundem baptizantium, eadem est ratio plurium simul consecrantium eandem hostiam; quippe cur minus valeat plurium consecratio, quando simul absolvunt verba consecrationis, quam plurium baptizatio quando simul absolvunt materiam & formam Baptismi? Certè nulla est ratio disparitatis.

Sed quoniam rarissimè evenit, plures simul absolvere verba consecrationis, ideo vix unquam validè plures simul consecrant eandem hostiam. Unde quando dicit Conclusio: Semper validè, intellige quando simul eodem tempore, vel instanti temporis absolvunt verba consecrationis.

Fff 3

Quæ

scandalum pusillorum.

48. Requiritur appetitio convenientium ornamentorum.

Quæ sint illa.

49. Valide consecratur eadem hostia a pluribus.

si simul absolvant verba consecrationis.

45. De veritate Conclusionis.

46. Requiritur ad licitè consecrandum, redueatur ad tria.

47. Quæ pœna canonica?

Quodam non fundatur super defectum naturalem.

quædam fundantur.

Licitè consecranda.

Quæ cum ita sint; qui fieri potest, ut sæpè liceat pluribus simul consecrare eandem hostiam? Siquidem videntur se exponere manifesto periculo non consecrandi. Quod sanè periculum est ratio sufficiens, quare plerumque non liceat pluribus simul eundem baptizare, ut diximus loco statim citato.

50. Nihilominus ex communi praxi Ecclesiæ patet contrarium in hoc Sacramento. Sed quæ illa praxis? Ut Presbyteri, quando ordinantur, consecrent omnes simul cum Episcopo eandem materiam. Dicere porò illam consuetudinem esse illicitam, vel saltem abolendam, non caret temeritate, inquit Lugo disp. 11. n. 162. quandoquidem præcipitur observari in novo Pontificali, edito jussu Clementis VIII. ibi: *Suscipe Sancte Pater &c. & omnia alia de Missa, prout dicit Pontifex; qui tamen bene advertat, quod secretas morose dicat, & aliquantulum alitè, ita, ut ornamati Sacerdotes possint secum omnia dicere, & præsertim verba consecrationis, quæ dici debent eodem momento per ordinatos, quo dicuntur per Pontificem.*

Interim Illustrissimus Mechliniensis piæ memoriæ Jacobus Boonen illam consuetudinem aliquando non observavit, credo propter non modicam difficultatem, quæ in illa celebratione reperitur. Certum quippe moraliter est, aliquos prolaturos verba consecrationis super materiam jam consecratam, siquidem moraliter impossibile est, ut omnes simul absolvant: qui autem prior absolverit, hic verè solus consecraverit. Deinde sæpius contingere potest, ut ex recenter ordinatis Sacerdotibus, aliquis ex inadvertentia absolvat verba consecrationis ante Episcopum, & per consequens Episcopus, qui est principaliter celebrans non consecrabit; adeoque non celebrabit. Denique solus Episcopus perficit Sacrificium, cum ipse solus sumat utramque speciem.

Propter hæc aliqui dixerunt, recenter ordinatos verè non consecrare, sed tantum recitative & materialiter proferre verba consecrationis; sicut proferunt hæc verba: *Calicem salutaria accipiam &c. Sanguis Domini nostri Iesu Christi custodiat &c.*

Hæc sententia, inquit Cardinalis n. 163. nullo modo defendi potest: Primò; quia in novo Pontificali sæpè sæpius dicitur illos Presbyteros celebrare, seu concelebrare cum Pontifice: deinde quia seriò monentur ibi, ut curent omnino simul absolvere verba consecrationis cum Episcopo. Denique quia in consecratione Episcopi eadem consuetudo servatur, ut Episcopus recens consecratus, celebret cum Episcopo consecrante & consecret eandem materiam.

51. Responderi posset ad ultimum. Primò Episcopum recens consecratum non tantum consecrare utramque speciem, sed etiam sumere; sic enim dicitur in Pontificali: *Deinde postquam*

Consecrator Corpus Domini sumpserit, non totum Sanguinem sumit; sed solum partem eius cum particula hostia in Calicem missa. Et priusquam digitos abluat, communicat consecratum ante se in eodem cornu capite inclinato stantem & non genessistentem, prius de Corpore, tum de Sanguine. Præterea facilis est, ut duo simul absolvant verba consecrationis, quàm decem, aut viginti. Denique eadem aut certè similis videtur esse ratio hujus atque illius concelebrationis.

Quòd autem sæpè sæpius in novo Pontificali dicatur, illos Presbyteros celebrare, seu concelebrare cum Pontifice, non invenio, nisi sæpè sæpius idem apud Eminentissimum significet, quod semel. Perlegi siquidem omnes Rubricas, & unicam reperi, in qua sic dicitur: *Presbyteri ante communionem non dicunt consecrationem, nec datur eis absolutio, quia concelebrant Pontifici, id est, quia recitant, sive dicunt (ut loquitur alia Rubrica supra allegata) omnia, quæ dicit Pontifex, etiam ipsa verba consecrationis, quæ monentur absolvere simul omnino cum Episcopo; quia sic ratio exigit, ut quantum possibile est, se conformet principaliter celebranti, maxime in actione illa, in qua celebratio potissimum consistit.*

Cæterum hæc simultanea prolatio, & absolutio verborum consecrationis videntur innuere mentem Ecclesiæ esse, ut recens ordinati non solum recitative & materialiter proferant illa verba, sed etiam formaliter, id est, animo consecrandi; non quidem simpliciter & absolute, sed conditionatè, si simul cum Episcopo absolvant, aliàs non.

Hæc sanè ratione, semper præcipuus celebrans, id est, Episcopus consecrabit utramque speciem, & similiter sumet, quod videtur iustificare ad veram & completam rationem Sacrificii, etiam ex parte aliorum concelebrantium, si fortè aliqui simul cum Episcopo absolvent. Vide dicta disputatione præcedenti sect. 4. conclus. 11.

52. Sed contra primo; non licet etiam conditionatè proferre formam super materiam incapacem. Deinde Ecclesia nusquam monet ordinandos de tali conditionata intentione.

Respondet ad secundum, fortè Episcopos, & ejus ministros, sequi aliam sententiam; neque enim una est omnium sententia circa hanc materiam, ut videre poteris apud Lugonem supra nu. 162. & sequentibus. Præterea supponunt Episcopi, quòd velint consecrare optimo modo, quo possunt, & debent. Enimvero eorum non interest scire, quis sit ille modus, quin imò tutius erit habere communem intentionem Ecclesiæ, quàm particularem etiam conditionatam.

Ad primum dicere quis posset, non esse de se illicitum proferre aliquam syllabam vel verbum super materiam consecratam: non enim censetur peccare, qui diutius, quàm necessarium

quæ non modicam patitur difficultatem.

51. ob quam dixerunt recenter ordinatos verè non consecrare,

quæ sententia rejicitur à Lugone propter tres rationes.

52. Respondetur ad tertiam.

rium est, protrahit ultimam syllabam, vel ex aliquo scrupulo & anxietate secundò repetit ultimum verbum consecrationis.

quæ impu-
gnatur.
Huius responsioni obviare videtur, quòd in ultimis casibus sit solum unum signum practicum, idque verum; illa enim protractio, aut repetitio integrat unum signum sacramentale cum verbis præcedentibus, id est, unum signum sensibile practicum, est non operetur secundum omnes suas partes: in casu autem, de quo disputamus, erunt plura signa totalia distincta, unum verum, & sacramentale, scilicet verba Episcopi, alterum falsum, verba scilicet concelebrantis; falsum, inquam, practicum, quia nihil efficiunt, neque ex toto, neque ex parte; nisi cum aliquibus dixeris, quòd ex omnibus fiat unus minister, & una forma totalis ex pluribus partialibus; adeoque licet alii aliis prius absolvant, parùm referre, quia non fit conversio usque ad omnium prolationem: quòd apparet minùs probabile; quia non est in potestate ministri suspendere effectum positâ sufficienti materiâ & formâ, ut alibi latius tractavimus.

Melior re-
sponso Lu-
gonis.
Ideo melius respondet Lugo n. 172. malitia, inquit, reiterationis formæ super materiam consecratam, stat in eo, quòd proferantur verba sacramentalia sine ulla spe sui effectus, & cum intentione effectus impossibilis: in nostro autem casu nemo profert verba sine aliqua spe consecrandi, nec Ecclesia jubet aliquem proferre, de quo non possit habere aliquam spem, quòd consecrabit, & per quem non possit intendi ille effectus: ergo ex hoc capite non est aliquod inconueniens, ratione cuius vitanda sit illa ceremonia.

56.
Obiectio.
Dices; saltem in communi verum est, imò moraliter certum, quòd non omnes absolvent simul, & quòd aliqui proferent verba consecrationis super materiam consecratam.

Solutio.
Respondet; ad excusandum illud inconueniens tale quale, sufficiunt motiva, ex quibus Ecclesia hanc ceremoniam instituit. Per illam enim intendit repræsentare mysteria conducentia ad cultum huius Sacramenti, utpote æqualitatem potestatis cum Episcopo, quam habent Sacerdotes ex Ordinatione sua ad celebrandum; sicut etiam in signum potestatis acceptæ jubentur Diaconus, & Subdiaconus, cum ordinantur, ministrare Episcopo in altari: item ad repræsentandam Cœnam Domini cum Discipulis, & alia mysteria, quæ licet nos lateant, non tamen latuerunt Apostolos, à quibus for-

sitan descendit hæc consuetudo. Ita Cardinalis supra.

Sed ego non credo hanc consuetudinem ab Apostolis descendisse: alioquin non tam facile ab aliquibus Episcopis omitteretur.

Petes; quid si aliquis recenter ordinatorum non consecraverit panem, puta, quia non absolvit simul cum Episcopo, poteritne velle consecrare calicem, sub conditione, si simul absolvat? Videtur respondendum negativè; quia consecratio utriusque speciei est de iure divino.

Unde (inquit Dicastillo Tract. 4. disp. 3. n. 243.) omnes in forma calicis debent habere intentionem consecrandi cali. & cum Episcopo absolute consecrante; sub duplici tamen conditione: primâ si consecraverunt in priori consecratione panem; secundâ si in eodem instanti absolvant cum Episcopo. Hæc ille.

Ego autem non video absolutam necessitatem prioris conditionis, nam facile dici posset, præceptum divinum utramque speciem consecrandi, sicut & utramque sumendi, non esse pro omnibus, sed tantum pro præcipuo celebrante, idque colligi ex ipso usu Ecclesiæ, quæ exponit illos Neomytas periculo non consecrandi utramque speciem, sed alterutram tantum.

Sed contrâ; in nostro casu non tantum est periculum consecrandi unam speciem seorsum; sicuti quando consecratur panis cum periculo non consecrandi vinum; sed est certitudo consecrandi solum vinum.

Respondet; si Ecclesia potest dare licentiam consecrandi panem, cum periculo non consecrandi vinum, quidni etiam possit dare licentiam certò consecrandi solum vinum?

Quia, inquis, nulla est necessitas: neque enim ideo Sacrificium manebit imperfectum; sicuti quando Sacerdos moritur post consecrationem solius panis; tunc quippe succedens in locum defuncti consecrat solum vinum, ne alioquin Sacrificium inchoatum maneat imperfectum, quod constat non habere locum in nostro casu.

Constat planè: nihilominus causa sufficiens erit ut Neomyta ille concelebrat & consacrificet, quantum possibile est sine violatione præcepti divini.

Atque hæc impræsentiarum sufficiant de ministro conficiente Sacramentum Eucharistiæ & offerente Sacrificium novæ Legis, offerente, inquam, pro vivis juxta ac defunctis: sed nunquid pro omnibus? Non puto. Erit itaque

57.
An qui non consecravit panem, possit velle consecrare vinum?

Sententia Dicastillo-nis.

Resicitur

58.
Obiectio

Solutio